

Uredništvo:Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.Anonimni dopisi se ne uva-
zujejo.**NARODNI****DNEVNIK****Upravništvo:**

Schillerjeva cesta šte. 3.

Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:

celoletno . . . K 25.—

polletno . . . K 12.50

četrletno . . . K 6.30

mesečno . . . K 2.10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28.—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (insertate) se

plačuje od četrstopenjske

petit vrste po 12 h, za

večkratne natis primeren

popust.

Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 75.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 3. aprila 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

**Glavni zbor
Narod. stranke**se vrši na Cvetno nedeljo, dne
**4. aprila ob 11. uri dopoldne v
celjskem „Narodnem domu“.** Na
dnevnem redu so**deželnozbornske volitve.**Stranka stoji pred resno odlo-
čitvijo, zato pozivamo nujno svoje
somišljenike, da pridejo v velikem
številu v Celje.**Agitirajte za udeležbo!****Pozdrav zborovalcem na-
rodne stranke!**

Ali naj zastopa Spodnje Štajersko v deželnem zboru le klerikalna stran-
ka? Ali naj prepustimo usodo štajer-
skih Slovencev prej liberalnemu, a zdaj
klerikalnemu profesorju dr. Vrstovšku,
možu šibkega značaja, ki plašč obrača
po vetru in njemu enakim tovarišem?
Ali Vam vest pripušča poslati v de-
želni zbor Alojzija Terglava, ki more-
biti zna dobro orati, a ni in nikdar ni
bil politik, in ki hoče govoriti, kar ga
bode naučil kaplan dr. Jančič, o čegar
političnih zmoglostih živi duši ni nič
znano? Mar hočemo brez odpora omo-
gočiti izvolitev dr. Benkoviča, pri ka-
terem je neodkritost in zahrbtnost naj-
značilnejša lastnost? Ali se hočemo
dati v deželnem zboru osmešiti z ne-
vednostjo Ivana Rožkarja, ki posre-
dneje svojemu sinu za štipendije, uboge
kmečke sinove pa prepusti usodi? Ali
naj mesto odličnih parlamentarcev po-
slančnje Meško, ki nima druge izo-
brazbe nego 2 razreda ljudske šole?
Razven teh naj nas v Gradcu zastopa
še pet sicer častitih pa brez dvoma
enostransko izobraženih duhovnikov,

katerim je vsak izobraženec le brez-
verec in ničvrednež?Ta važna in za naš narod usodna
vprašanja Vam stavimo, zaupniki na-
rodne stranke, ob jutrišnjem glavnem
zboru.

Nadalje Vas opozorimo, kako po-
stopajo politične stranke pri drugih
narodih, če se kaže nevarnost. V du-
najskega državnem zboru se je krščan-
ski dr. Lueger zvezal z najdrznejšim
nemškimi poslancem Schreinerjem in s
protirimskim Malikom nasproti Slova-
nom. Pri boju za nemštvo jih ne ovira
različnost strank. Sam dr. Korošec sedi
na Dunaju poleg dr. Ploja v izvrše-
valnem odbornu Slovenske jednote, v
kateri so združeni ateisti kakor Ma-
saryk celo s katoliškimi duhovniki. Mi
štajerski Slovenci pa ne moremo po-
slati v Gradec po dogovoru najsposob-
nejših mož iz vseh strank, da bi se
tam složno borili za gospodarske in
narodne koristi štajerskih Slovencev!

To je sramota za naš narod in ob-
nem britka izguba. Kdo je tega kriv,
dobro veste. Da smo se z odkritim tru-
dom za kompromis ali dogovor z du-
hovniško stranko v toliki meri narav-
nost poniževali, kolikor bi se pray za
prav niti ne bili smeli, je danes vsi
javnosti pojasnjeno.

Ali se hočemo udati in duhov-
niški stranki pustiti vsa poslanska
mesta? Ali smemo to storiti kot rodo-
ljubi? Ali se smemo zanesti ne ozi-
raje se na sposobnosti klerikalnih po-
slancev na njih narodno odločnost?

Niti trenutek bi se ne obotavljali
nasvetovati pristašem narodne stranke,
naj se ne udeležijo volitev, če bi po
vestnem prevdaru mogli reči na vsa
ta vprašanja: dá!

Prevažne zadeve pridejo v štajer-
skem deželnem zboru v razpravo, da
bi mogla narodna stranka biti pri isti
neudeležena. Narodna stranka je dolžna
svojemu čistemu narodnemu programu,
da si izvornje posluh tudi v Gradcu.
Pozdravljamo Vas, narodnjaki, ki ste

prispeli iz vseh okrajev spodnje Šta-
jerske, da izrazite to svoje prepričanje
na glavnem zboru narodne stranke!
Naš zbor velja v prvi vrsti sklepanju
o stališču, katero imajo od Vas izvo-
ljeni poslanci zastopati v kmečkem
vprašanju. Slovensko meščanstvo bode
istotako imelo izreči svoje zahteve, v
Gradcu doslej dosledno prezirane.

Odločen boj se mora pričeti za
samostojnost slovenskega dela Štajerske
v kulturnih vprašanjih, zlasti šolstvu.
Odločno se bo moralo ngovarjati zoper
dosedanjo potratno zlorabo deželnega
premoženja v nemško-nacionalne na-
mene in zoper povišanje deželnih
doklad.

Če klerikalni brezdodominci niso
pripustili, da se varujejo naše koristi
v Gradcu v sporazumu vseh slovenskih
strank, če so častihlepnji voditelji Km.
zveze sklenili prodati slovenski narod
nemškemu Gradcu, narodna stranka
tega ne bode molče na znanje vzela,
ampak uveljavila varovanje narodnih
koristij sama tem odločnejše.

Pozdravljeni torej, slovenski kme-
tovalci, meščani in delavci na glavnem
zboru narodne stranke. Naj bodo Vaši
sklepi srečonosni za naš ubogi narod,
naj bode zmagovit narodni program
narodne stranke!

Politična kronika.

v Saniranju deželnih financ. Za-
četkom marca stavili so v gosposki
zbornici gr. Latour, knez Fürstenberg
in knez Schönburg v imenu treh strank
predlog, s katerim pozivajo vlado, naj
temeljito studira vprašanje o saniranju
deželnih financ terta naj poda čim prej
svoje predloge državnemu zboru. Ta
predlog je bil odstopljen komisiji, ki
se je sešla 1. tm. ter sedaj o tem raz-
pravlja toda samo splošno, ne da bi
stavila kak poseben predlog. Fi-
nančni minister se je tudi udeležil te
seje ter izjavil, da bode v prihodnjem
zasedanju razvil svoj finančni program.

Rekel je, da bode potrebščina v pri-
hodnje silno rasla, posebno zaradi uvedbe
dveletne vojaške službe; pa tudi upravnih
troški bodo večji. Vlada bode skušala
sanirati deželne finan. po projektu prej-
šnjega fin. ministra s pomočjo zviša-
nja davka na žganje. Dohodke
tega davka bode razdelila po posebnem
ključu med državo in dežele. Nadalje
kani zvišati tarife na državnih
železnicah, pa vse to ne bo zadostovalo
in zato bo treba uvesti še
nove davke, kar bode pa delalo silne
težave, ker nosijo nižji sloji prebival-
stva že itak tako ogromna davčna bre-
mena, da bi pač ne bilo lahko jim na-
lagati še novih.

v Ogrska kriza bode rešena, kakor
„Zeit“ poroča, koncem tega meseca, ko
pojde cesar za več dnij v Budimpešto.
Cesar je sprejel v posebni avdienci
bivšega fin. ministra Lukacsa in gr.
Khuen-Hedervarya.

Včeraj je bil ogrski ministerski
svet, na katerem se je razpravljalo o
trgovinskih pogodbah z Rumunijo in
Srbijo. Ako bode nemogoče osnovati
kartelno banko, bode stavljen predlog
o ustanovitvi samostojne ogrske
banke. Vse to se bode pa rešilo še le
po Veliki noči.

v Novo razmerje med Srbijo in A.
O. „Wiener Alg. Ztg.“ piše, da so po-
litična vprašanja med obema državama
rešena. Kakor se iz Srbije poroča, je
položaj v deželi že zelo miren, ljudstvo
se je udalo in vsled tega je tudi mo-
goče, da ne pride do premene na pre-
stolu. Poslanik Forgach je konferiral
s srbsko vlado o ureditvi gospodarskih
odnošajev med obema državama. Klay-
zula v najvišjih ugodnostih sicer ne
odgovarja srbskim potrebam in zahte-
vam, ker bi na temelju take ureditve
Srbiji ne bilo mogoče izvažati živine
in mesa v A. O., toda monarhija kani
dovoliti Srbiji prevoz mesa in perutnine
v Švico in na Nemško, kar ji omogoči
skleniti s Švico posebno trgovinsko
pogodbo.

LISTEK.**Izlet gospoda Broučka v
15. stoletje.**

46

Četki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalje.

„Ako ne piješ rad medu, ti pošljem
po drugo pijačo. Zjutraj si pravil, da
ti je hmeljevina ljubša od vina; pošljem
torej po pivo.“

Gospod Brouček se je naglo zganil,
oči so se mu zasvetile, roki sta se
oklenili roke Domšikove in iz ust mu
je privrelo: „Torej ga imate?“

„Pivo? Kajpada ga imamo, Praško
in Svidnicko, belo in staro.“

„Naj bo že kakršnokoli, samo da
ga imate! Sedaj je vse dobro, prijatelj!
Mislim sem že, da ga tukaj ne dobim.“

„Pošljem Kedruto v Pekel.“

„V peklu?“ je vprašal gost za-
čuden, čeprav mu je prišlo na misel,
da imenovana res spada tja.

„V Peklu se imenuje pivovar v
stranski ulici za mojo hišo,“ mu je
razjasnil Domšik. „Je v tej ozki, večno-
temni alici res kakor da je pod zemljo
skrit, ampak v njem se vari dobro,
staro pivo.“

Hišni gospodar je odšel, da bi po-
slal po pijačo, a gospod Brouček si
je mel roke in je radostno ponavljal:
„Imajo ga!“

V tem trenutku je pozabil na
Husite, na Sigmunda, na obleganje, na
vsakovrstno životarenje in neprilike,
ki so mu grozile v petnajstem stoletju
in njegova nestalna volja, že po po-
javu staročeške krasotice izboljšana,
je dobila jasnejše barve.

Čez nekaj časa se je vrnil Domšik
v hišo z ženo in hčerjo, ki sta pri-
nesli jedi na mizo. Gospod Brouček
je videl sedaj tudi Magdaleno in je
opazil, da je ta stasovita žena še
lepega obraza, da ji staroveška obleka
ravno tako pristojna kakor hčeri, zlasti
pa velik, bel zavoj, ovit v lepih zglobih

okoli glave in z belim trakom k čelu
pripet.

Kunka je prinesla še vodo v me-
deni posodi in brisačo in je oboje
držala molče pred gostom, ki je za hip
v zadregi pogledal na to in je rekel
potem: „O hvala, umil sem se že v
spalnici.“

Čudna navada, umivati se v obed-
nici! mislil si je, toda ko je videl, da
so si ostali oplahnili le roke, je pre-
drugačil svoje mnenje: Pogledajte no!
Oplahujejo si roke pri mizi kakor ime-
nitna gospoda, samo mislim, da dela
gospoda to le po jedi.

Gostitelji so povabili gosta k mizi
in so nekaj časa natihome molili.
Gospod Brouček je priznal sicer za
pravo, slediti njih vzgledu, vendar je
molil le z rokami, zvedavo ogledujoč pri-
pravo staročeškega obeda. Eden prt
je pokrival površje mize, drugi je bil
razprostrt, ali morda bolje povešen
okoli in okoli nje in je z bogatimi
robovi segal od kraja mize pa do tal.

Na mizi so stali štirje cinasti krožniki
in nekoliko čudnih posod, večjih in
manjših, ena z juho, druga s soljo,
ostale z različnimi pečenimi jedili.
Poleg tega so ležale na mizi štiri žlice,
bolj podobne lopatkam, in dva okorna
noža. Konečno je opazil gost še po-
slikanega možička, ki je obešen na
stropu na tenki žici, plaval ravno nad
sredo mize, kakor visi sedaj tuintam
na kmetih golobček iz puha in iz pi-
sanih korald. „Skoro tako kot v starih
časih od kmečkem proščenju!“ je zbral
gost na tihem vse vtise svojega opa-
zovanja in končal s križem hlinjeno
molitev. „Stol v kotu pri steni, klopi,
taki nerodni krožniki! In Kunka je
bila precej raztresena: Namesto dveh
prtov bi naj rajše položila prtice na
mizo in na vilice je tudi pozabila.“

„Dober tek želim“ je rekel in je
sedel.

(Dalje prih.)

v Skupni korak velesil v Črni gori. Italijanska vlada je izjavila, da je pripravljena posredovati na Cetinju, da bi tudi črnogorska vlada dala podobno izjavo dunajski vladi, kakor srbska. Nadjati se je, da bo imelo to posredovanje dober uspeh in da bo potem to vprašanje tudi glede Črnogore rešeno.

b Nemška sodba o Aehrenthalovi diplomatski zmagi nad Srbijo. V dobi, ko so vsi nemški in klerikalni listi polni slave in občudovanja o Aehrenthalovi diplomatski umetnosti in njegovi zmagi nad 17 krat slabšo in od vseh zapuščeno Srbijo, ne bode odveč čuti, kaj o tem mislijo trezni ljudje v naši zvezni državi, v Nemčiji. „Frankfurter Ztg.“ piše: „Nimamo nikakega razloga, da bi čestitali baronu Aehrenthalu na njegovi zmagi. S svojo predrzno vožnjo je sicer odnesel ceno. Take umetnosti pač morda visoko cenijo v krogih njegovih diplomatskih tovarišev, toda politika ni sport, in menda bomo smeli zahtevati, da se tam, kjer ne gre samo za voznika, ampak tudi za voz in življenje in imetje tisočev in tisočev, kaže več opreznosti in vestnosti. In ali bo imel zmagovalec kak razlog veseliti se svojega uspeha, to je prav dvomljivo. Po tej zmagi, na kateri je samo to dobro, da je bila izvojevana brez prelivanja krvi, bo morala preostati napetost med zmagovalci in premaganimi, ki bode morda še leta slabo vplivala na državne skupine, ki so stopile tu v akcijo. Avstrija in nje zaveznik, ki se je vendar preveč brez pridržkov proglasil za „sekundanta“ svojega prijatelja, se bodeta morala zelo čuvati, ako hočeta biti varna pred tem, da ne bode nekega dne, ko bo za to ugodna prilika, izvršeno nad njima maščevanje. Baron Aehrenthal se ima zahvaliti za svojo zmago celi vrsti ugodnih okolnosti: podpori od strani zaveznika, slabosti Rusije, katera mu je morala biti dobro znana že izza njegovega poslanikovanja v Petrogradu, potresu, ki je udušil veselje do vojske v Italiji, če ga je morda kaj imela; vse to mu je dalo neko sigurnost in je popravilo pogrške njegove politike. Da se je o pravem času, če tudi pod pritiskom razmer, pogodil s Turčijo, to mu je dalo visoko karto v roko, brez karte bi kljub vsem drugim prednostim ne bil mogel igre dobiti.

Predvsem bode od Avstrije same odvisno, ali se bode znala z danes premaganimi nasprotniki z modro politiko zopet sprijazniti. To velja še posebno o Srbiji, ki je bila strmoglavljena z umetno nakupičene gore svojih nad v globočino. Naj bi se Avstrija čuvala prevzetnosti zmagovalca, kajti to bi se nekega dne hudo na njej maščevalo. Ako se sedaj Srbiji, katero so nje prijatelji tako nemilo razočarali, modro približa, se prerije ta mali sosed morda že v kratkem času do spoznanja, da je v njegovem interesu bolje, da se nasloni na zapadno Avstrijo kot pa slovansko Rusijo, s katere prijaznostjo je imela (Srbija) že pred tako bridke skušnje. Toda to so skrbi bodočnosti. Za sedaj bodimo veseli, da je bilo zabranjeno grozno prelivanje krvi zaradi malenkostne stvari, da bodo tedni in meseci polni dvomov in skrbi za nas vse onim možem, ki vodijo usodo Evrope, svarilo, da morajo svoje korake tem bolj oprezno in vestno pred premisliti, čim bliže propada smo to pot bili.“ — Da bi si v Avstriji hoteli vzeti te dobro mišljene besede k srcu, na to ni misliti; oficiozi, klerikalci in nemški šovinisti so še vedno bojeviti in še vedno — na vse pripravljeni.

Kupujte narodni kolek!

Vabilo na naročbo.

Slav. p. n. občinstvo vljudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo zopet ponové.

„Narodni Dnevnik“

velja za avstro-ogrške dežele:

celoletno	K 25.—
polletno	„ 12.50
četrtno	„ 6.30
mesečno	„ 2.10

Za Nemčijo:

celoletno	K 28.—
za vse druge dežele in Ameriko:	K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

Dnevna kronika.

a Odlikovanje je odklonil vrtnar v Kraljevih Vinogradih Badek. Dobil je prvo takozvano cesarsko darilo na dunajski vrtnarski razstavi. Badek je pa odlikovanje odklonil, češ, da z Dunaja, kjer se tako barbarsko postopa proti tamošnjim Čehom, ne sprejme ničesar.

a Zborovanje po § 2. shodnega zakona je priredilo dne 27. marca v Pragi tamkajšnje slovensko narodno-radikalno dijaštvo. Referirali so: filozof Fran Šlibar „O narodnoradikalnem programu“, pravnik Lev Brunčko o „Narodnem in socijalnem momentu v narod. rad. programu“, pravnik Albert Kramer o „Razmerju narod. rad. struje napram politiki“ in pravnik Slavko Weixl „O jugoslovanskem vprašanju“. Udeležilo se je zborovanja lepo število slovenskih dijakov, zastopano je bilo po odposlancih tudi češko, srbsko in hrvatsko dijaštvo. Poročali smo že, da je bilo kanilo akad. društvo „Adrija“ prirediti društven večer z zgornjim sporedom. C. kr. policija pa ga je prepovedala radi točke „Jugoslovansko vprašanje“. No in sedaj je spet mir v deželi.

v S hranilnimi knjižicami obdarovani novorojenci. Od 1. junija 1907. l. je v mestu Mons v Belgiji v veljavi sklep, na podlagi katerega dobi vsak v tem mestu rojeni otrok belgijskih staršev takoj po rojstvu hranilno knjižico, glasečo se na en franc (približno 1K), v last. Želi se, da vlagajo nadalje starši otroku namenjene zneske na to knjižico. Starši smejo na to knjižico denar tudi vzdigovati, vendar pa mora prvotni znesek t. j. 1 franc ostati vedno naložen, dokler otrok živi. Vzgledu mesta Mons je sledilo že 45 belgijskih občin, povsod v zadovoljstvo občanov. Na podlagi teh izkušenj se je nedavno sprožila tudi v zastopu južno-francoskega mesta Marseille misel, da bi mestna občina darovala vsakemu novorojenemu marzeljanu — in takih je vsako leto približno 11.000! — hranilno knjižico v vrednosti 1 franc-a. Mestni zastop je temu predlogu naklonjen in mu najbrže pritrdi. Upa namreč, da bo določba, da mora biti 1 franc vedno naložen, vedno zbujala zanimanje in željo vlogo pomnožiti. Varčevanje bi se na ta način v prebivalstvu močno pspesovalo.

v K vprašanju o parcelacijah. Narodnogospodarski odsek ogrskega državnega kmetijskega društva je sklenil, predlagati poljedelskemu ministru, da naj se ustanovi poseben državni urad, ki se bo bavil z parcelacijskim vprašanjem in ki bo tudi daval dovoljenje za parcelacije. V predlogu se navajajo

pogoji, pod katerimi se more parcelacija smatrati splošno za koristno. Nadalje označuje predlog, da je važna naloga vladne gospodarske politike, da štiti srednjo posest in če bi taka posestva prišla na prodajo, naj jih kupi eventualno tudi država, ako se drugače ne more doseči, da ostanejn nerazdeljena. Predlagani državni zavod moral bi pospeševati razkosavanje velikih posestev, nadaljno cepljenje srednje in male posesti pa bi moral preprečevati.

v Dr. Friedjungov denuncijantski članek je priobčil iz „N. Fr. Pr.“ dobesedno sarajevski „Hrv. Dn.“, znano z vladnim denarjem vzdrževano klerikalno glasilo. To opravičuje ostro obzodb članka še bolj. Dunajska „Arbeiterzeit.“ je sprejela Friedjungov članek in njegove slavospeve ministru Aehrenthalu s skelečo satiro.

v Roosevelta, bivšega predsednika Združ. držav v Sev. Amer. je na parniku „Hamburg“, ki je vozil od azorskih otokov, napadel neki italj. anarhist. Moža so mornarji zgrabili in dali v verige.

v Vhajanje plina. V Londonu so dognali, da je vsled nezadostno neprodornih cevi 4 milijone kubičnih metrov plina odteklo v zrak. S tem se seveda zrak v mestu znatno poslabša. Prihodnji zdravstv. kongres se bo ukvarjal z zadevo.

v Strokovno društvo časn. uradnikov in uslužbencev ima dne 25. aprila v Ruppertovem restaur. I. Johannessg. 2 na Dunaju svoj občni zbor.

v Romanje v Rim je razglasil klerikalni hrvatski list v Zagrebu „Hrvatstvo“. Ker so se pri poteku zglasilnega roka oglasili — 4 romarji, so podaljšali rok do 31. marca. Rezultat je še neznan. Romanje ima ta politični namen, da bi nekaterim madžaronom pomagalo do škofijskih stolic.

d O angleškem kralju Edvardu je 1. t. m. šla govornica, da ga je v Biarritz zadela kap. Včeraj pa so prišla poročila, da se veseli najboljšega zdravja.

d Pri volitvah v trgovsko zbornico v Brnu so Čehi obdržali skupino obrti in osvojili skupino male trgovine.

d Za višjega zapovednika v Indiji je imenovan na mesto lorda Kitchenerja general Creagh.

d Na celi črti so zmagali soc. demokratje pri obč. volitvah v občini Lambrecht pri Frankfurtu. Soc. dem. Bitsch je župan.

d Odlikovanje. Profesorja na hrvatski gimnaziji v Zadru Emilijana Lileka, rodom Slovenca, je cesar odlikoval z vitežkim križcem Franc-Jozefovega reda.

d Avstro-ogrška banka se glasom poročila „Hrv. Dnevnika“ osnuje v Sarajevem.

Štajerske novice.

o Števene kandidature v mestih in trgih. Jemljemo na znanje sklep klerikalcev, da postavijo v nemških trških in mestnih skupinah kakor tudi v splošni skupini spodnještajersk. mest in trgov lastne števene kandidate. Še pri kompromisnih pogajanjih so zatrjevali klerikalci, da bi bilo pri števnih kandidatih, kjer se gre le za nastop Slovencev, potrebno skupno postopanje. Kakor kaže poročilo „Straže“, hočejo klerikalci tudi tukaj podreti vse mostove med Slovenci. Občni zbor „ar. str. bo pač prisiljen tudi tukaj zavzeti odločno stališče.

a Od zavesti do pravice in moči. Rodoljubi po deželi naj opozarjajo župane, tajnike in odbornike na „Pisma iz občine Kokarje“, ki jih prinaša „Narodni List“. Iz teh pisem se občinski funkcionarji kaj jasno poučijo o načinu, kako ravnati, da se dosežejo

za slovenski jezik po vseh občinah tiste pravice, ki jim po zakonu pripadajo, ob enem spoznajo župani in občinski odborniki iz teh pisem svojo moč. Žalibog največ županov in odbornikov niti ne ve, da so oni samostojni činitelji, večina jih krivo misli, da so podrejeni činitelji političnih oblasti. To je velika zmeta z jako slabimi posledicami. V lastnem delokrogu občine in v pravicah njene avtonomije nimajo politične oblasti do nje nobene pravice in moči, izvzemši, če kaj protizakonitega sklenejo. V prenešenem delokrogu pa občine le sodelujejo z državnimi uradi in sicer le tedaj, če državni uradi ustrezajo jezikovnim pravicam občine.

Natančneje pojasnila in navodila daje občinam tudi list „Obč. Uprava“, ki izhaja v Ljubljani. Naj bi bil na ta list naročen vsak občinski urad. Če se bomo prav zavedali svoje pravice in moči, dosežemo brez posebnih težav vse, kar nam po zakonu in pravicah pripada.

o „Sloga“ o razbitju kompromisnih pogajanj. „Sloga“ glasilo konservativne stranke, piše v svojem večrajšnem uvodniku med drugim sledeče: „Po državnozbornih volitvah smo se oddahnili ter rekli: Bog nas štajerske Slovence varuj še enkrat takega boja, polnega sovraštva, strasti, osebnih napadov in žalitev! Toda naša želja, želja našega ljudstva, je bila zastonj! V Mariboru sedi nekaj gospodov, saj so v dobrih službah, sedijo na mehkem ali pa nimajo skrbeti in se ubijati za svoje potomce kakor naše kmečko ljudstvo; zato moramo imeti boj, prepir in sovraštvo. Da bi položili svoje želje in osebne koristi slovenski domovini in skupni stvari našega slovenskega kmetijskega ljudstva na oltar, to je za te gospode pač preveč! Odlični možje vseh strank so zahtevali, odnosno izrazili željo, naj se vrše volitve mirno, sporazumno in enotno, naj se določi naprej v glavnem delovanju za gospodarske in narodne koristi štajerskih Slovencev. To so prepredili gg. v Mariboru, ker mislijo, da lahko mirno izrabljajo ljudsko zaupanje. Ne „kmetška zveza“ ne tisti, ki pričakujejo od te organizacije zboljšanje svojega žalostnega položaja ampak takozvani voditelji so zakrivali to, oni so zatajili tukaj voljo in tiho željo ljudstva, kakor so že pri raznih prilikah zatajili slovenski kmetijski program. To bomo povedali na shodih v vseh okrajih! Zlorabe kmetijskega slovenskega programa ne bomo dopustili.“

a Konservativna stranka ima jutri v Ormožu zaupni shod. Gre se za postavitev kandidatov v kmetijskih občinah Ptuj-Ormož.

a Pogruntali so jo! Klerikalci so zvedeli še le iz dunajskega „Vaterlanda“, kar so čivkali vsi graški časninarski vrabci, namreč o neobveznem kompromisu med Nar. str. in konservativci pri deželnoz. volitvah. Nam o kakem takem „kompromisu“ dosedaj še ni nič definitivno znanega. O takih vprašanjih spregovori jutrišnji glavni zbor Nar. stranke, ki pa ne bode šel vprašat mariborskih in diverznih drugih kaplanov, kako bo postopala Nar. str. v velilnem boju, da bode narodu in njej v prosep in korist.

a Strah ima velike oči. „Straža“ ve povedati, da se liberalci, „z besnostjo in strastjo“ lotevajo pripravlj. dela za deželnoz. volitve. Istotako se ji sanja o „nezadovoljnosti“ v naših vrstah. Ali še veste kaj povedati? Saj „Stražina“ poročila so, kakor je znano, vedno „točna“.

a Dr. Korošec še vedno molči na očitjanja glede tiste svoje glasovite izjave o kompromisnih pogajanjih na zaupnem shodu Km. zv. dne 29. okt.

1908. Qui tacet, consentire videtur. Dr. Korošec in dr. Benkovič, podajta si roke!

a Ako se mački na rep stopi . . Zaupno pismo dr. Benkoviča dr. Korošcu o pripravah za brežiški shod dne 17. febr. 1907. je vzbudilo po Spod. Štaj. precej senzacije, pri klerikalcih seveda silno jezo. Saj pa tudi pismo tako lepo osvetljuje politično poštenost dr. Benkoviča in duhovnika dr. Korošca, ki ji je dal svoje najvišje potrjenje! V svoji jezi so se klerikalci tako spozabili, da psujejo kakor kaki žganjarji in prmojduševci. „Tatinska družba“, „tatje“ itd. so še najlepše v tem lepem zrcalu duhovniške duše. No, razburile nas te sprostaščine niso. Smehljaje kvitiramo ta svoj uspeh in si pridržujemo pravico, da bomo porabili tudi v bodoče svoje dobre informacije. Mislimo, da bi se tudi „spoštovani“ klerikalci ne branili kaj takega storiti, ako bile — mogli. Prijatelji, saj vas poznamo in naša javnost tudi ve, pri čem je. Sedaj pa le naprej po nas!

o Terglavijade. — I. Kako je Terglav enkrat v deželni zboru govoril. Le enkrat, enkrat, predno slovo vzameš, moraš vendar v deželni zboru govoriti, so rekli vodje Km. zv. poslancu Terglavu. Saj smo obljubili savskim kmetom raj že na tem svetu, če te izvolijo, o savinski korenjak! Ker pa Terglav ni vedel, kaj bi povedal, mu je zložil g. dr. Jančkovič daljši govor ter ga je vzel za teden dni energično v šolo, da ga je toliko zdresiral, da je vedel napisani govor za silo prečitati. Vkljub temu je bil učinek čitanja v deželni zboru tak, da so si Nemci od smehu grizli ustnice in brke, slovenski poslanci pa so se — sramovali. S tem je padla jedina Terglavova zasluga v deželni zboru v vodo. Res škoda! II. Kako je Terglav v Gradcu politiziral. Ker gospod Terglav ni zahajal veliko v družbo svojih poslanskih tovarišev iz strahu, da bi se utegnil tam kaj naučiti, si je na svoje veliko veselje našel jednega slovenskega vratarja, s katerim je politiziral po gostilnah in z važnim obrazom delal svetovno politiko kmečke zveze. Te seje v graških bajzlih so nadomestovale redne seje odbora kmečke zveze. Savinski kmetje, ali niste ponosni, da imate tako imenitnega politika med seboj?

v Iz Gradca. Zakaj dobivamo Slovenci samonemške odgovore na prijavo nastavljenec pri vodstvu pokojninskozavarovalnega zavoda za nastavljenec v Gradcu?

Prvič zategadelj, ker je to pravzaprav domena nemškokrščanskosocialnih politikov, katerim se laskajo naši klerikalci! V odboru so dobili naši klerikalci zastopnika, ki pa se ne upa stopiti visokim gospodom na prste, ker se boji, da bi po njih milosti imenovani g. Leskovar ne dobil „consilium abeundi“ — zavoljo tega pa narodno stvar za peč! —

Ako že kdo zastopa naš narod na takem odločilnem mestu, si mora biti svest svoje naloge in zahtevati to, kar ljudstvo zahteva, ne se pa skrivati in vleči od daleč posvetne dobrote — za nič . . .

Niti slovenskih tiskovin se ni naročilo — zakaj ne — ker se našim klerikalcem ne zdi vredno, zahtevati naše po državnih zakonih nam zajamčene pravice! Uradnik je samo jeden Slovenec, čeravno imamo dokaze, da je bilo več takih, ki bi sprejeli kako mesto (2000 K!).

Največja rana našega naroda pa je kakor povesod, ker se najdejo pri nas celo „zavedni“ Slovenci, ki pa nimajo toliko doslednosti, da bi javili svoje

nastavljenec pri zavodu izrečno v slovenskem jeziku ter zahtevali tudi jedino slovenske dopise od zavoda in nemške vrtili! S tem bi mi dokazali, da še živimo in bi se moralo ob jednem imenovati v vodstvo konceptnega uradnika — Slovenca, ki bi reševal slovenske akte!

b Nadučiteljsko mesto v Žličah. Priobčili smo enkrat dopis iz Žič, v katerem se je opisalo one korenjake, ki so pri seji kraj. šolskega sveta glasovali za Tschutscheka. Sedaj pa še izvemo, da jih je k temu še „vzpodbudil“ velečastiti „narodnjak“, tamošnji župnik. Vprašal je zaupno v G., kakšen je kompetent N. Seveda je pri župniku, ki pa ima g. N. v želodcu, ker ni klerikalec. Odgovor si lahko mislimo. Nato pa se je žiški župnik rajše odločil za nemškutarja ko pa za slovenskega naprednjaka . . .

o „Dobro informirana Straža“ bode gotovo vedela povedati, kdo je tisti Ivan Roškar iz Žitarovec v Slov. gor., ki je kot hlapec v Lipnici ustrelil svojo gospodinjco?

a Celjske somišljenike Narodne stranke pozivamo, da se jutri v kar največjem številu udeležijo glavnega zbora Narodne stranke. Zborovanje se vrši v veliki dvorani „Nar. doma“ in se prične ob 11. uri.

o Bralno društvo na Bregu priredi na Belo nedeljo v „Skalni kleti“ predstavo in veselico, na kar se že danes opozarja slavno občinstvo ter nar. društva.

o Prve lastovke so prišle v Celje. No dopoldan so jih pozdravile mesto cvetoče spomladi snežinke!

b Celjski okr. šolski svet je imel pred kratkim svojo sejo. Ker gospod Gradišnik kot zastopnik učiteljstva še vedno ni potrjen, je učiteljstvo celjskega okraja v okr. šolskem svetu brez zastopstva. Pri naš na Štajerskem se res gode škandalozne stvari!

o Volilni imenik za deželnozbornske volitve v Celju je volilcem na razpolago od 10. dop. do 2. ure pop. in od 4. do 8. ure pop. Slovenci, poglejte, če ste vpisani kot volilci!

v Tiskarski škrať. V včerajšnji notici o „Nemški podružnici štaj. kmet. družbe“ je izpadlo, da se bo ista znova osnovala v Zg. Radgoni jutri dne 4. aprila.

a Po Gaberju še vedno ni miru. V četrtek zvečer so lazili neki natrkani nemškutarji po Gaberju, peli „vahtarico“ in celo streljali z revolverjev. Kje so bili poklicani varstveni činitelji?

o Imenovanje. Za supletinjo šole družbe Ciril-Methodove na Muti za novo ustanovljeni drugi razred je bila imenovana v včerajšnji seji družbinega vodstva gospa Ana Hren, soproga tamošnjega nadučitelja.

o Iz Šmarja pri Jelšah. Kmečki somišljenik nam pošilja te-le času primerne verze: V nedeljo „oculi“, ker celi okraj spi, rodilo se je dete, za duhovne ne za kmete. (Namreč klerikalna posojilnica). Odkar po Šmarjih blagi Jug ne piše, lovi Bohanec slepe miše, in Jurkovič v oblakih jaše, z njim drugi klerikalni paše. Kaj mar njim, kod bodo jahali, saj kmetje bodo pridno plačevali!

o Imenovan je učitelj na obrtni šoli v Celju Schramm za pristava na rudarski akademiji v Ljubnem na Zg. Štajerskem.

o Pribljemo, da „Straža“ pač še piše o „liberalnem“ naskoku na društvo „Domovina“ v Gradcu, da pa še ni imenovala onega celjskega doktorja, ki je visokošolec k temu naskoku „nahujskal“.

a Za častnega meščana je imenovalo mesto Radgona naučnega ministra grofa Stürgkha.

o Za družbo sv. c. in M. nam je poslala narodna gospodična Emica Mahorič v Ptuj 1000 jubilejnih znamk po 10 vin. Vsa čast mladi Slovenki!

o Volitve v okrajni zastop laški še se vedno niso vršile, dasi je potekla funkc. doba že lansko leto. Bajne namestnija zavlačuje neki rekurz. Nek dopisnik v „Sl. Nar.“ zahteva odločno končno rešitev tega rekurza in razpis volitev.

v Laški „Liedertafel“ ima baje zopet svoje pevske in godbene vaje. Govori se splošno, da sodelujejo tudi nekateri Slovenci. Hočemo se o tem natančneje prepričati ter svoječasno poročati.

a Obč. urad Ribnica na Poh. bo samoslovenski uradoval. Tako se je sklenilo v seji dne 24. marca 1909 Živelj Ribničani!

o Pogreb po gospe dr. Sernečevi v Mariboru je bil zelo veličasten. Izvrš. odbor narodne stranke je zastopal g. dr. A. Božič.

o Zmečkalo je v sredo v mariborski delavnici južne žel. levi palec mizarju Hauserju.

v Umrl je minul ponedeljek g. Karl Dolanc, posestnik na Kalu poleg Dola. Zadel ga je srčna kap. Mož je bil delaven član obč. odbora in krajnega šolsk. sveta. N. v m. p.!

o Iz Sele pri Sv. Rupertu v Sl. Gor. Uredniku „Slov. Gosp.“ je zmanjkalo niti, ker je pobral v zadnji številki same klerikalne „podlosti“. Moral je take lumparije sprejeti, ker se ni dobro „častitit“ v grabi zameriti. Pri nas pač nimamo tako „visokošolanih“ kmetov, ki bi znali o „podlosti“ govoriti, k večjemu da se je naučila katera od nas izgubljenca ovca teh besed v farovžu. Pa Bog nam v tem času grehe odpusti, norcem pa daj pamet! Seveda, volitve, volitve!!! Takega Kristusovega nauka, kakor je v „Gospodarju“, mi stari dobri kristjani pač ne potrebujemo. Če imajo ti visoki gospodje potrebo si med seboj puliti lase — to nas kmetov nič ne briga, ker imamo sedaj toliko dela, da nimamo časa za bogato obloženo mizo sedeti — in politikovati. Če pa se kdo opijani — če je tudi najsrčnejši klerikalec, nima pravice odrekati poštenim ljudem krščanske vere — ali pa celo zmerjati s psovkami, katere še tako „satanski“ liberalec radi poštenega srca ne opa izreči. Visokošolec pač ni za to, da bi si dal na sebi drva sekati, če je tudi še tak siromak! Siromaštvo na sebi ni sramota, tudi ne bolezen — radi česa je opustil tisti visokošolec, ki še po jednem letu odsotnosti leži „visokemu“ dopisniku v želodcu. Odpusti jim, saj . . . Če pijanec najde tovariša, kako ne bi vlačil iz jame klerikalec klerikalca, kaj ne, gospod župnik?! Ha, ha!

v Odlomljena pečna. Dne 31. sušca t. l. se je odtrgala v Pernegu na Zg. Štaj. velika pečina s hriba na posestvu barona Lippitta in pridrvla v treh kosih v vas, ki leži pod hribom. Dva kosa te pečine po 4 m³ sta podrla vogal hiše, v kateri stanuje oskrbnik bar. Lippitta, Mitterling, tretji je pa obtičal po sreči v jami za gnojnico, drugače bi lahko hišo na sredini porušil. Oskrbnik Mitterling je dobil precej poškodb.

d Nekaj za pouk in zabavo. Da spozna občinstvo srednjeveške nazore naših častitih gospodov, priobčimo sledečo uradno pritožbo: „Slavnemu šolskemu vodstvu v x. Pritožba čez učitelja N. N. N. N. je mlad provizoričen učitelj, ki se še le vadi mladino učiti in ki si je dosedaj med svetom prav malo skusil. On, kakor tudi vsak stareji učitelj, je dolžen svojega predpostavljenega nadučit. spoštovati, ubogati in se varovati, da ga ne žali. Kot

župljan je isto dolžen svojemu župniku. Na političnem shodu dne . . . je kot zapisnikar očitno na odru pred stotinami ljudstva nad menoj zdrezetal: pa bodite vi poslanec. Ko sem stal spodaj med zborovalci, je hotel nas vse na desni strani stoječe parkrat z razžaljivimi opombami strahovati. Med volitvijo dne . . . je nas volilce na cesti peglal. Druga oseba se mi je tudi čez enako obnašanje od njega pritožila. N. si je za svoje ravnanje vsakokrat zaslužil, da bi ga bil očitno prav pošteno skregal. Tega nisem storil; ampak da se zadeva poravna bolj mirno in prijaznejše, ga blagovolite, gospod šol. vodja s tem pismom med 4 očmi podnčiti, naj da mir zanaprej ter popravi svoje prestopke z večjo dostojnostjo. Do šolarjev ima nekaj pravic, do drugih ljudi pa samo dolžnosti. Želim prav prisrčno, da bi mi ne bilo nikdar potrebno se zoper katerega učitelja na višje mesto pritožiti. Župni urad v x. A. A. župnik. (Povod pritožbe je ta, da je dotični učitelj odločen naprednjak in kot tak tudi deluje. O kaki „nedostojnosti“ pa ni govora.

Kranjske novice.

d Slovensko gledališče v Ljubljani. Ravnatelj slov. gled. bode tudi za prihodnje leto g. Fr. Govekar. Pri včerajšnji seji ljublj. obč. sveta je dobil za to potrebni dopust.

d Dopolnilne volitve za občinski svet v Ljubljani. Danes se vrši shod narodno-naprednih zaupnikov, na katerem se bodo postavili kandidati. Narodno-napredne organizacije bodo predlagale novo sledeče gg.: odvetnika dr. Ant. Švigelja, mizarja Ivan Primožiča, prof. Pippenbacherja in poštnega uradnika Rötthelna.

o Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih na Kranjskem je imelo 1. t. m. občni zbor. Govorilo se je vse nemški. Iz blagajniškega poročila je razvidno, da ima društvo naloženega blizu 13.000 kron denarja, od tega niti vinarja v slov. denarnih zavodih. Lepa slika!

o V Ljubljani je umrl včeraj 2. t. m. c. kr. sodni svetnik v pok., g. Viljem Martinak.

o V Škofji Loki je umrl včeraj 2. t. m. učitelj Josip Svetlič.

o V vipavsko-idrijskem kmečkem vol. okraju za dopolnilne dež. zbornske volitve danes 3. t. m. narodno-napredna stranka nima oficijelnega kandidata.

o Sadjarski tečaj na Grmu priredi 8. t. m. kmet. šola na Grmu.

Primorske novice.

b Istrski poslanci so imeli v sredo v namestništvu v Trstu konferenco v zadevi gospodarskega položaja prebivalstva v Istri. Po štiriurni debati se je sklenilo: 1. deželni zbor naj se takoj skliče; 2. deželni odbor naj na odgovornost in s pridržitvijo naknadnega odobrenja dež. zbora določi znesek 100.000 K v olajšanje bede; 3. izvoli se komisija 4 deželnih poslancev (dr. Laginja, Spinčić, dr. Rizzi in dr. Bartoli), ki naj pri osrednji vladi na Dunaju posredujejo v svrhu, da se nadaljni primeren znesek podeli za olajšavo bede v Istri tudi iz drž. sredstev; 4. Izvolijo se 4 poslanci (dr. Laginja, dr. Appolonio, Mandić in Mrak), ki imajo razdeliti 100.000 K in event. od vlade dovoljeni znesek; 5. vlada naj opusti tekom tega leta vsako prisilno izterjevanje davkov; 6. del podpor iz gori imenovanih zneskov naj se dá organizacijam, ki se pečajo z razpečavanjem vina.

d Vedno več dezertarjev iz avstrijske armade se zglašča v Italiji.

b Tržaška podružnica slovenske železničarske organizacije se osnuje jutri 4. t. m. Med drugimi nastopi na ustanovnem shodu kot govornik češki poslanec Bufival, organizator čeških železničarjev.

d Velik izlet v Benetke napravijo goriški Lahi o binkoštih. Menda grečo tja slavit obletnice lanskih tolovajskih napadov na Slovence v Gorici.

d Velik nemški otroški vrtec osnuje ženska podružnica „Südmarke“ v Pulju.

d Srbskega princa Gjorgja so šli 1. aprila trumoma gledat na kolodvor Lahi v Gorici, ker jih je „Il Gazzettino“ potegnil, da se ta dan pelje Gjorgje skozi Gorico v Italijo!

d Porotna obravnava proti morilec Födransperg v Trstu se danes konča in se proglasi obsodba. Včeraj se je končalo zaslišanje prič. Zdravniki-psihijatri so proglasili Födransperga za popolnoma normalnega.

d Kmetijske banko snuje slovenska kmetijska stranka na Goriškem.

Dopisi.

a Občni zbor Ciril-Metodove družbe podruž. na Vranskem se je vršil v nedeljo, dne 25. t. m. v salonu g. Brinovca. Občni zbor ni bil tako obiskan, kakor bi zahtevalo delovanje vranske podružnice. Je pač par hujšakcev na Vranskem, ki pri vsaki priliki hujškajo proti podružnici, češ: Cirilčka ne potrebujemo na Vranskem. S temi Cirilčki se bo že obravnavalo ob gotovem času.

Podružnica je imela v preteklem letu 64 udov. Priredila je Gregorčičev večer, veliko ljudsko veselico, dva izleta ter 12 predavanj. Poleg tega je nabrala med mladino nad 30.000 pošt-nih znamk, mnogo starega denarja, štaničola itd. Dalje je odposlala podružnica vodstvu zaboj knjig, kakor tudi ferijalnemu akad. društvu „Bodočnost“. Vodstvo je dobilo tudi zaboj igrač. Razpečala je mnogo narodnega koleka in Ciril-Metodovih razglednic.

Vseh dohodkov je imela podružnica v preteklem društvenem letu 2685 K 47 vin., izdatkov pa 2665 K 28 vin. Skupni promet je znašal 5350 K 75 vin. Družbi se je odposlalo v lanskem društvenem letu 958 K 90 vin. v solnčnem pa 1004 K 80 vin. Vrgli so pa nabiralniki 227 K 20 vin., narodni davek 200 K, udnina in veselica 530 K, ostali prispevki 47 K 60 vin. Narodni davkoplačevalci so sledeči gg. Bizjak Jos., učitelj, Donaj Franc c. kr. davč. asist., Jakše Ivan, učitelj, Jezovšek Mihael, c. kr. notar, dr. R. Kärba, zdravnik, Kolšek Bebica, učiteljica, Kolšek Franc, tajnik okr. zast., Košenina Fr. not. kand., Meglič Simon, nadučitelj, Oset Fr., trgovec, Rotner Josip, Schauer Fr., graščak, Schwentner Karel, župan, Vivod B., davčni kontroler, Vrabl Rudolf, učitelj, Grafenauer Ant., c. kr. kanclist, Košenina Karel, gostilničar pa vrže vsacega prvega v svoj nabiralnik krono, ker hoče na vsak način dobiti še tekem letošnjega leta od družbe diplomu.

Nabiralnike imajo sledeče gostilne: Košenina Karel, Šentak Ter., Brinovc Ivan, König Josip in Turnšek Franc v Prekopi.

Podružnica ima svoj pevski in tamburaški zbor, ki omogoča prirejanje veselice družbi v prid.

Izvoljen je bil stari odbor: predsednik: Rudolf Vrabl; tajnica Kolšek Bebica, blagajnik Jakše Ivan. Namestniki: Anica dr. Karbova, Košenina Karel, Rotner Josip.

Po občnem zboru pa je nastopil pevski in tamburaški zbor ter zapel in zabrenkal več lepih slovenskih in slovanskih komadov.

Tako se je končal občni zbor podružnice, ki je delovala neumorno celo leto, a zato tudi dosegla lepe vspehe. Z novimi močmi in rodoljubnim veseljem se podaja odbor zopet na delo za rešitev slovenske mladine, za obrambo narodnih mej. Vse, kar čuti narodno mora podpirati pri tako vzvišenem delu delovanje podružnice. Narodni in rodoljubni Vrančani, upoštevajte to in hvaležen vam bo ves slovenski narod.

Ustanovni občni zbor gornjegrajske ženske podružnice „Družbe sv. Cirila in Metoda“. Poleg že obstoječe in delavne moške podružnice v Gornjemgradu se je ustanovila dne 25. sušca tudi ženska podružnica Ciril-Metodove družbe za Gornjigrad in okoliš. To je velika zasluga narodnega ženstva res slovenske „Zadrezke doline“ — posebej se moramo pohvalno omeniti vrle Šmarčanke, ki so nas ta dan počastile v tako častnem številu. Bilo je tudi mnogo gostov iz Ksaverija, Nove Štiffe in drugod — da naših domačink ni manjkalo se razume samo po sebi.

Zborovanje je otvorila predsednica pripravljalnega odbora gospa Drukarjeva, ki je v svojem pozdravnem govoru povdarjala pomen in važnost nove podružnice, ki že koj v početku kaže, da je v gornjegrajskem okrožju zadostno število zavednih rodoljubkinj, ki lahko tvore delavno podružnico. Da se je pa ustanovila podružnica in da je že tako lepo delovala, se moramo zahvaliti res neumorno delavni gospici Posphevi in gospici Trobejevi.

Gospica tajnica Vera Pospheva poda v svojem poročilu obširno sliko predpriprav in podružničnih predzgodovine.

Ko se je 26. gradna 1907 v Mozirju ustanovila ženska podružnica Ciril-Metodove družbe pod imenom „Gornjesavinska“ je pristopilo k njej tudi 19 Gornjegrajčank. To je bilo gotovo lepo število, ki nam je dajalo nov up, da bode zavednost našega ženstva omogočila ustanovitev lastne podružnice. To in pa prepričanje, da je v tako narodno zavednem okraju, kot je naš, preobširen delokrog samo za eno žensko podružnico, nas je sililo k ustanovitvi druge.

Naše mnenje je, da je za „Družbo“ mnogo koristnejše, ako ima več delavnih podružnic, ki bi takorekoč tekmovala med seboj — tako blago tekmovanje moramo le pozdravljati. Sestavil se je torej pripravljalni odbor, sestojec iz gospe Drukarjeve kot predsednice gđ. Pospheve kot tajnice in gđ. Trobejeve kot blagajničarke. Pričelo se je z nabiranjem članic, ki jih je danes 51, res častno število! Od teh jih je 34 iz Gornjegrada, 2 iz Nove Štiffe, 6 iz Bočne in 9 iz Smartna. Poleg tega je še nekaj podpornih članic, ki so precej darovale. Podružnica ima tudi dva nabiralnika in sicer v gostini g. Trobej in g. Fischer, v njih se je nabralo v kratkem času čez 90 K. Lahko rečem, da je začetek za naše razmere jako lep in gledati moramo v bodoče, da pridobimo vedno več dohodkov. Končala je gospica tajnica svoje lepo poročilo z besedami: „Gornjegrajska ženska podružnica naj se krepko razvija ter kaže zavednost zadrezkega narodno čutečega ženstva, ona naj kaže slovenskemu svetu, kaj zmora navdušena narodna žena in narodna mladenka. V to pa nam pomagaj neumorna delavnost zavednih podružničnih članic!“

Poročilo tajnice je bilo z živahnim navdušenjem odobreno, na kar je poročala blagajničarka gospica Trobejeva o denarnem stanju podružnice. Nabralo se je članarine rednih članic 128 K, podpornine 1070 K; izdatkov je bilo 1015 K — torej ostanka 12855 K. Svoje poročilo sklène blagajničarka s prošnjo in željo, da pristopi še mnogo novih članic v krog gornjegrajske ženske podružnice.

V odbor so izvoljene na splošno zahtevo gospa Drukarjeva kot prvomestnica, njena namestnica gospa Ivana Krajnc — tajnica gđ. Vera Pospheva, nam. gospa Franja Trobej; blagajničarka, gđ. Pavlica Trobejeva, nam. gđ. Marica Kolenc. Kot odbornice: gđ. Ivanka Krančeva, gospa Ručigajeva, gđ. Volčeva in gđ. Wudlerjeva. Pri slučajnostih priporoča g. Presečnik prireditve kake večje narodne slavnosti v zvezi z moško podružnico.

Družbin pot. učitelj g. Prekoršek pohvalno omenja dosedanje vzorno delovanje podružnice ter želi podružnici in njenemu (marilijivemu) vodstvu najboljsega uspeha.

Nato zaključil gospa predsednica občni zbor ter poziva vse navzoče, da se udeležijo predavanja g. Prekorška.

Ob lepi udeležbi je govoril na to g. Prekoršek v čitalniški dvorani o pomenu naše šolske družbe ter nam v živih baryah slikal narodno življenje in naše boje ob nemško-slovenski meji. Posebej je še omenjal naloge, ki čakajo

novoustanovljeno žensko podružnico, ki bodi ognjišče narodne vzgoje in narodne izobrazbe.

Po predavanju se je uprizorila vdrugič tridejanka „V Ljubljano jo dajmo“ nad vse krasno.

Pokazal je ta dan, da čuti naše ženstvo narodno, da se zaveda svojega važnega mesta, ki mu pristoja v narodnem življenju.

Naša rešitev je v našem delu — to geslo naj vodi slovensko ženo, slovensko mladenko v boju za narodno obrambo!

Veleizdajski proces v Zagrebu.

Nadaljevanje zaslišanja obtoženca Gjorgje Gjurić.

Dr. Lukinić. Kako je z nabiralnimi bloki, ki so se našli pri hišni preiskavi?

Obt.: Svrha na teh blokih ni naznačena, da bi vlada ne mogla denarja konfiscirati.

Dr. Lukinić: Obtoženica pravi, da je bil ta denar nabiran za društvo v Srbiji, Nastić in „Reichspost“ pa, da je prihajal iz Srbije denar sem. — Poznate-li zemljepisno karto, kjer je Hrvatska popolnoma vtopljen v mejah Ogrske?

Obt.: Videl sem jih; rabijo se v vseh julijanskih* šolah na Hrvatskem.

Dr. Lukinić: A kako stališče zavzema srbska samost. stranka nasproti kartam, na katerih je Hrvatska označena med srbskimi zemljami.

Obt.: Mi obsojamo ta šovinizem.

Drž. pravd.: Meni je vseeno, kot kaj se vi subjektivno čutite. A ni mi vseeno, da vi širite tu Srbstvo. Kralj Peter bi vas lepo pogledal, če bi v Srbiji širili hrvatstvo.

Obt.: Mene ne briga, kaj bi kralj Peter storil.

Dr. Lukinić: Hrvati imajo v Belgradu svojo kat. cerkev. — Čudim se pa, da je šel drž. pravdnik dalje ko jaz trdeč, da so Rumuni na Ogrskem politični narod.

Držav. pravd.: Pardon, sem se zaklel (!)

Dr. Lukinić: Rumuni so narodno Rumuni, a sicer se smatrajo za ogrske državljane. Enako so Srbi tukaj Srbi, a sicer so hrvatski državljani. To oni vedno priznavajo.

Drž. pravd.: V Srbiji so svoj čas zabranili Strossmayerju vhod v kat. cerkev.

Dr. Mazzura: To so bili politični razlogi.

Na predlog dr. Lukinića se čita nato nek proglas na srbski narod, ki se ga opominja, naj se ne da izzvati od Frankovcev k nepremišljenim korakom. Z zakonom v roki se naj bori.

Na vrsto pridejo obtoženci iz okraja kostajničkoga (Crkveni Bok); osemindvajseti obtoženec

Tanasije Oblaković, učitelj.

Obtoženec ni razumel. Zanika, da bi bil imel v šoli pol. tajne sestanke. Enkrat je imel v svojem stanovanju dogovor zaradi nerednosti v občini. Pozneje je bil načelnik zaradi poverjenja res obsojen na 4 leta ječe.

Pripoveduje, kako je prišla preiskovalna komisija 30. julija 1908 v Crkveni Bok in se predstavljala kot agenti šivalnih strojev in trgovci z medom.

Drž. pravd.: To je obrekovanje.

Obt.: Jaz to znam, naj se mi nasprotno dokaže. (Udari z roko po ograji, za kar ga senat obsodi na en dan samotnega zapora in en post).

Preds.: Iz vaše korespondence je razvidno, da ste bili v zvezi s „Privrednikom“ in da ste dopisovali v „Srbobran“.

Obt.: zahteva, da se prečita vsa njegova korespondenca.

Preds.: Koliko imate plače?

Obt.: 66 K na mesec!

Preds.: Kako ste mogli s tem biti naročeni na tri liste?

Obt.: Druga gospoda trosi svoj denar v druge svrhe.

Preds.: Vi ste kupovali svoje knjige v Belgradu. V tem se vidi, da ste zagriženec, ker ste raje pošiljali denar v Belgrad ko v Zagreb.

* Društvo „Julian“ izpolnjuje za Madžare iste naloge kakor pri nas nemški Schulverein. (Op. ureda).

Drž. pravd.: V vaši šoli so bili tudi sestanki.

Obt.: Nikdar! Jaz bodem dokazal tozadevno lažnjivost obtoženca.

Za ta izraz obsodi senat obtoženca na dva dni samotnega zapora v mračni izbi s postom.

Med tem obtoženi Končar zakliče predsedniku, da neka ženska na galeriji kaže obtožencem z gestami, da bodo obešeni. Za to obsodi senat Končarja na izključenje od razprave za 3 dni in 24 ur samotnega zapora.

Dr. Lukinić konstatira, da je po izpovedbi prič Turajlića obt. Oblaković imel tajne sestanke v smislu Nastičevega revolucionarnega štatuta prej nego je ta štatut obstojal.

Glede izpovedbe Turajlića, ki je rekel, da se cirilica širi šele nekaj let, pravi obt., da je Turajlić sam pred 20 leti dal na cerkveni zvon vliči svoje ime v cirilici.

Dr. Lukinić: Morda je imel tendenco, zvoniti s tem zvonovi za revolucijo. (Smeh).

Obt. Oblaković pravi dalje, da je bil ta Turajlić prvi aretiran, češ da je rekel, da ima tu samo srbska zastava pravico. A kmalu je bil izpuščen, namesto njega se je zaprl nekaj nas drugih, a on priča zdaj proti nam.

Po svetu.

v Ustrelli se je v Budimpešti valed strahu pred odvetniškim izpitom odvetniški kandidat Bela Kiralyi.

b Sultanova hčerka, lepa 22 letna Aiša, se je zaročila z Ahmed Vami-bejem.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Vesti o skorajšnji spremembi na srbskem prestolu izmišljene.

a Dunaj, 3. aprila. (Brz. „N. Dn.“) „Fremdenblatt“, glasilo zunanega ministerstva, poroča iz Zemuna, da vesti, ki krožijo zadnji čas o skorajšnji spremembi na srbskem prestolu, kakor se ve iz autentičnih virov, nimajo nobene podlage.

Morilec Födransperg pred sodiščem.

d Trst, 3. aprila. (Brz. „N. Dn.“) Ko se je razprava končala, so se formulirala vprašanja na porotnike in sicer prvo glavno vprašanje na rop, eventuelno vprašanje na navaden umor, drago eventuelno vprašanje na uboj in v slučaju, da kateremu pritrldijo, četrto na tatvino. Povrh tega še vprašanje na poskušeno goljufljo. Razprava se je opoldan prekinila in se bo sodba razglasila popoldan.

Interview z Rifaatpašo.

d Carigrad, 3. aprila. (Brz. „Nar. Dn.“) Sotrudnik „Tanina“ je intervjuiral turškega ministra zunanjih zadev Rifaat pašo. Minister mu je rekel, da je nesoglasje z Angleško prenehalo po odstopu Kiamil paše, in Turčiji se je zopet posrečilo, pridobiti si velevažno angleško prijateljstvo. Dalje je konstatiral, da sprejemi v vseh prestolnicah Evrope pričajo, da Evropa priznava Turčijo kot velesilo. Nadaljna bodočnost Turčije je odvisna od notranjih razmer in od reform, ki jih bo nova vlada izvedla.

Različne vesti.

Algir, 3. aprila. (Brz. „Nar. D.“) V okraju Constantine vlada grozna lakota; posledica tega so tudi mnogi pojavi tifusa, na kateri boleznij jih je že mnogo pomrlo. Ondotni listi prinašajo nujni apel na guvernerja, naj odpomore bedi in po možnosti udaši to nalezljivo bolezen.

d Lvov, 3. aprila. (Brz. „N. Dn.“) Danes zjutraj ob 7. uri je bil na dvo-rišču tukajšnega sodišča justificiran neki Čabak, ki je bil obsojen na vešala radi več ropov in ubojev.

Washington, 3. aprila. (Brz. „Nar. Dn.“) Predsednik je izjavil, da bo podpiral zakonski načrt zveznega senata o tarifnih in da se z njimi strinja.

Dunaj, 3. aprila. (Brz. „Nar. Dn.“) Danes zjutraj je umrl nemški pisatelj Krasnigk.

Dunaj, 3. aprila. (Brz. „Nar. Dn.“) Včeraj je takaj predaval Sven Hedín o svojem potovanju v Tibetu. Pri predavanju je bilo navzočih več nadvojvod in nadvojvodinj, ministrski predsednik, naučni minister, zastopniki vseh uradov in tudi mnogo diplomatov. Naučni minister je predavatelj v imenu cesarja pripel križec Franc Jožefovega reda.

Dunaj, 3. aprila. (Brz. „Nar. D.“) Iz Bauernfeldove ustanove so dobili nagrade Maria Lürke, romanopisec Bartsch po 1500 K, Emil Bertl, Strobl in Karl Adolf na Dunaju po tisoč kron.

Narodni gospodar.

Vinski sejem v Brežicah.

Kmetijska podružnica za breziško okolico je priredila 31. sušca t. l. v Brežicah vinski sejem, hoteč privabiti vinske kupce, da se Bizeljanom vsaj nekoliko opomore vsled znane vinske krize. Toda to prireditelj je zadela ista usoda, kakor menda vse letošnje slovenske vinske sejme. Veščaki so to že prorokovali. Ponudba blaga velikanska, povpraševanje po istem minimalno, ako je o takem sploh bilo mogoče govoriti. V Brežicah se je zbralo krog 200 vinorejcev, vina pa je bilo po sodbi poznavalcev razmer na ponudbo krog 10 tisoč hl! Kupcev le krog 25, a še ti niso prišli s trdnim namenom, da bi kupili! Kakor sem pri vodstvu podružnice poizvedel, se je sklenilo kupčija le v dveh slučajih, enkrat po 26 v l, v drugem po 32 v l.

Čisto odločno moram odsvetovati, da bi se prirejali taki sejmi še nadalje. Mogoče bodo isti na mestu zopet takrat, kadar bo pridelek po kvantiteti slabši, a sedaj, ko je pridelka obilo, zahteve po istem pa skoraj nič, so take prireditve našim vinogradnikom le v kvar. Le pomislimo: vinogradnik je v hudih denarnih stiskah, ker pridelka ni mogel prodati v jesen ali po zimi, kakor sicer običajno. Vsak bi se ga sedaj rad iznebil tudi za najnižjo ceno. Že to mu je v gmotno škodo. Koliko bolj pa raste ta škoda, ako se zlobna kar kakih 200 v denarnih stiskah se nahajajočih vinogradnikov skupaj na takozvani „vinski sejem“, na katerem niti za najnižjo ceno ne spravi pridelka v denar, vključ temu, da si je delal o prireditvi najboljše nade na gmotni uspeh. Tu nastane položaj, ki pomeni že sam na sebi superlativ vinotržčeve koristi seveda v še večjo gmotno škodo že itak hudo prizadetega vinogradnika! Človeku se mora srce trgati, če opazuje pri taki priliki obupne poglede ubogih kmetovalcev!

Če tuhtamo še tako na levo in desno in iščemo pripomočkov za našega vinorejca, pač ne moremo začasno najti uspešnejšega sredstva, kakor to, da vzame vinorejec vinsko kupčijo v svoje roke. — Pri raznih prilikah se je že povdarjalo, da je tu edino prava pot zadruga. Imamo sedaj Prvo južnoštajersko vinarstvo zadruga v Celju, ki ima namen poiskati odjemalcev za naša vina. Dajte raje ljudstvo poučevati o tej stvari in agitirati za pristop, s tem boste gotovo storili mnogo več kakor s prirejanjem vinskih sejmov. Naše stremljenje mora biti, da izpodrinemo iz naših krajev tuja, ogrska in hrvaška vina, potem imamo odjemalcev za naša vina dovolj. To pa je mogoče doseči le potom dobro urejene vinske trgovine, katera si bo stavila nalogo, razpečavati edino le naša domača vina. Ta bo lahko konkurirala z trgovci tujih vin, vinski sejmi pa tega storiti ne morejo! Taka trgovina hoče biti celjska vinarstvo zadruga. Spoznajte vsi in delajte za isto! Delajte za to podjetje vsaj s toliko vztrajnostjo, kakor se sedaj ponekod iz umazanih političnih nagibov — žalibog — na skr-

voma ruje proti isti in videli bodete, da boste s tem storili za naše vinorejce zoper vladajočo krizo največ.

Povdarjati moram pri tem, da je popolnoma napačno misliti, da bo zadruga pokupila vse vino. Ne, kupila ga bo toliko, kolikor ga bo potrebovala za svoje odjemalce. Toda zadruga bo delala za naša vina in proti tujim vinom reklamo ter bo že s tem jako mnogo koristila vsem našim vinorodnim krajem. Naše vino bo dobilo zopet dobro ime in s dobrim imenom tudi kupce, z vedno večjim številom odjemalcev pa tudi vedno boljše cene! V tem ravno leži velikanska korist, katero nam more dati zadruga, torej dati, pravim kajti dala jo bo le tedaj, če se je oklenejo vsi naši vinogradniki. Gre se za popolnoma enake koristi vseh, torej je tudi pasivneta popolnoma neumestna in škodljiva! Miloš Stibler.

Tržne cene.

2. aprila.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za marec —, za maj 3575, za september 33'50, za december 32'50. Tendanca stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'60, za oktober — december K 22'25. Tendanca mirna. — Vreme lepo.

Budimpešta, 2. aprila. Pšenica za april 14'14, pšenica za maj 13'91, pšenica za oktober K 11'41, rž za april K 10'40, rž za oktober K 9'36, oves za april K 8'85, oves za oktober K 7'55, koruza za maj K 7'60. Koruza za julij K 7'76 ogrščica za avgust K 14'35. Promet 10.000 met. st.

Budimpešta, 2. aprila. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin, mlade, težke 143 do 144 vin, mlade, srednje 144 do 145 vin, mlade, lahke 145 do 146 vin; zaloga 23.274 kom.

Svinjska mast v Budimpešti: 150 —, namizna slanina 132 —.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 1. aprila:

Danes se je zahtevalo za pšenico in rž zopet za 10, odtodno 5 vin. več; oves padel za 15 vin.

Produktni trg. Pariz: moka za tekoči mesec 30'90, moka za prihodnji mesec 31'15, moka za maj — avgust 31.45, moka za sept. — decemb. 30'35, pšenica za tekoči mesec 24'10, pšenica za prihodnji mesec 24'35, pšenica za maj — avgust 24'40, pšenica za sept. — dec. 23'20, rž za tekoči mesec 16'85, rž za prihodnji mesec 16'85, rž za maj — avgust 17'10, rž za sept. — dec. 17 —.

Tendanca: moka in pšenica: mirna, rž: mirna. — Vreme jasno.

Listnica uredništva.

Borinjgrad: Pisalo se nam je od jedne strani, da ne priobčiti znanega dopisa, od druge se nam sporoča nevolja, da se ni priobčil. Torej kako je? Prosimo direktno ga obvestila uredništvu! St. Jur: Pride. Se nam je za danes mnogo nabralo. Ribnica: Ali je poslani dopis za „Nar. Dnevnik“? Celje: Dopis z razsodbo priobčimo prih. teden. Prirčna hvala! Maribor: Ostalo še porabimo. Narodni pozdrav in prirčna hvala!

V najem se odda

gostilna

v „Sokolskem domu“ v Celju.

Pismene ponudbe do 20. aprila t. l. odboru „Sok. doma“ v Celju. 199 3-1

Absolviran jurist

z vsemi državnimi izpiti išče službe kot koncipijent v odvetniški pisarni. 200 3-1

Ponudbe na upravnitvo „N. D.“

Zdravega, krepkega fanta, poštenih staršev, s potrebno naobrazbo, sprejme kot

učenca

trgovina z železnino „MERKUR“, P. Majdič, Celje. 196 3-3

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutaj v modernih tazonah in po solidnih cenah.

Poljedelci!

POZOR!

SEMENA

deteljnega, travnega, gozdnega in vrtnarskega vsake vrste, priporoča v velikanski in najboljši izbiri staroznana tvrdka

M. BERDAJS

MARIBOR,

Zofijin trg, (v gradu). Zalagatelj ces. kr. poljedelskega društva v Mariboru.

Postna naročila se točno izvršijo.

Pozor!

Mali oglasnik

Plača se za enkratno objavo 60 vin. za dva- ali večkratno objavo za vsakokrat 50 „ Če znaša oglas več kakor 5 tiskanih vrst, se plača za vsako nadaljno vrsto 10 „

Oglase v „Malem oglasniku“ se plačuje **vneprej** (tudi v znakah). Na vprašanja, tičočja se oglasov, odgovarjamo le, če je priložena vprašanju znamka ali dopisnica za odgovor.

Upravištvo „Narodnega Dnevnika“.

Trgovci in obrtniki, inserirajte v „Narodnem Dnevniku“. To je najboljšo priporočilo narodnemu občinstvu!

Kupim boljše posestvo

ležeče v bližini glavne ceste Vransko-Celje-Vojnik. — Ponudbe s ceno na upravnitvo. 43 3-1

Za Veliko noč

priporoča svojo veliko zalogo možkih, ženskih in otroških obutev po niskih cenah. Daje tudi na obroke. — Naročila po meri tekem 24 ur. Štefan Strašek, Celje, Kovaška ulica 3. 49 5-8

Proč

s staro navado in hodite s časom naprej. „Svet stihaj najmočnejšemu kupci pa najcenejšemu“ Pustite torej drage trgovine in poskusite v slovenski trgovski hiši na debelo in drobno

H. Starnecki, Celje

katera je danes najcenejša in najboljša trgovina na Spodnjem Štajerskem ter razpošilja čenike, vzorce in blago po vseh slovenskih deželah.

Naročajte plačilne listke dr. sv. Cirila in Metoda.

SUKNA

in modno blago za obleke priporoča firma

Rarel Rocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko. 112 50-20

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72. pristno 14 kar. z zlatom platirana ura za gospode ali dame, najfinoše gravirana, z dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K. Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.

Št. 73. pristno srebrna ura za gospode ali dame, s 8 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z dobro zapinjočo, natančno regulirana 30 K. Št. 74. Zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča rem. ura na zapinjočo, ki teče če se enkrat navije, celih 8 dnij neprenehoma na rubinih, (na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75. krasna rem. met. tula ura za gospode ali dame s 8 pokrovi in poslačeno krono, zanesljivim kolesjem 18 K.

Št. 76. niklasta rem. ura za dečke, odprta, moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za komad po 2 K; pri naročitvi se vpolije polovico vsote ali se pa plača po poštnem povzetju. Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj XIV. Pillergasse 1/184. Mesečno 2 kroni. 96

Lešcerbe za vničevanje drevesnih

gosenic

in ličink prodaja

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Tu se dobe tudi zajamčena umetna gnojila in najboljši poljedeljski stroji. 195 3-1

**Moderno urejena
brivnica v Mariboru**
Šolska ulica

nasproti kavarni „Central“. Postrežba čista, točna in solidna. — Izdelujem tudi lasulje in kupujem lase. Spoštovanjem
68 10-7 **Ivan Bergles, brivec.**

Ignac Božič
narodni krojač v Mariboru

v dr. Rosinovi hiši, Tegethoffova c. št. 16
se priporoča slavnemu občinstvu v izdelovanje vsakovrstne obleke za gospode. — Velika zaloga blaga na razpolago. 39 51-12
Cene nizke. — Postrežba točna.

Za spomlad

priporoča vsakovrstna
vrtna in poljska semena
najbolje kaljivosti, posebno deteljno, travno in pesno seme, čebulček za saditi itd.

ANTON KOLENC, Celje
Narodni dom in Graška cesta.

Smrekove štorže

vsako množino, solnate vreče, pšenico, oves, fižol, sploh vse deželne pridelke kupi
ANTON KOLENC, Celje

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju
Savinska ulica št. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

SINGER je to
šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah, katere lahko vse spoznate na tem znamenju.

Ne dajte se zapeljati po naznanilih katere nameravajo z namigavanjem na ime **SINGER** prodajati obrabljene stroje ali pa drugod izdelane stroje, ker mi ne oddajemo svojih strojev na prekupovalce ampak jih prodajamo naravnost občinstvu.

SINGER Co.
Delniška družba za šivalne stroje
Celje, Kolodvorska ulica 8.

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17. Graška cesta št. 21. Telefon št. 17.

priporoča svojo bogato zalogo špecijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža in karboleja ter vseh lakov in čopičev. Kupuje in prodaja vse deželne pridelke, ter še posebno priporoča vsem gostilničarjem svojo veliko zalogo kisle in mineralne vode, kakor: Bogaške Radgonske, Preblauerske, Kostrivniške slatine, Gleshübler, Gleichberger, Ema- in Konstantia-Quelle. Nadalje domače in ogrske salame, sveži sir, najfinjša francoska namizna ter bučna olja vseh vrst; štirikrat na teden doma žgane kave.

Zaloga najfinjšega čaja, ruma, najfinjših pristnih slivovke, kakor kranjskega brinjevca, zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh vrst ter šampanjca. 50-14

Za postni čas priporočam namočeno, kakor suho **polenovko**, sardine, morske postrvi v olju itd.

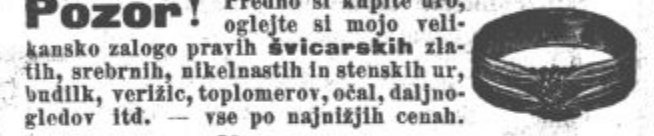
Opozarjam kmetovalce na razna vrtna, poljska, deteljna in travna semena (korenjeva), preiskana po c. kr. kmetijski družbi ter se za njih kaljivost jamči.

Na drobno in debelo. Poštna naročila se izvršujejo solidno in vestno.

Največja in najcenejša izber

zaročnik in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine. **prstanov**

Pozor! Predno si kupite uro, oglejte si mojo velikansko zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj in poštine prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

6 52-13

! POZOR !

Za pomladno in poletno sezono

priporočam svojo veliko zalogo zgotovljenih oblek in svršnikov za gospode, dečke in otroke, po najnižjih cenah. Bogata izber angleškega in brnskega blaga. Naročila po meri se izvršujejo po najnovejših krojih točno in solidno.

Kolodvorska ulica št. 5 **Josip Hočevan, Celje,** Ko odvorska ulica št. 5

Že dolgo let dobro znani
stroji vsake vrste
za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijerji, čistilnice za žito, mlatilnice, vitli, luščilnice za koruzo, škropilnice za trsje, mlini za sadje, mlini za grozdje, stiskalnice za sadje, stiskalnice za grozdje, mlini za golanje, stroji za rezanje repe, slamoreznice, kotli za kuhanje klaje, sesalke za vino, pipe sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnico, škropilnice za gnojnico, vodovodi, železne cevi, svinčene cevi, gumijeve cevi, konopljene cevi, priprave za točenje piva, priprave za sladoled, omare za led, mlini za kavo in dišavo, stroji za delanje klobas, šivalni stroji, priprave za petrolej, železne blagajne, železno pohištvo, namizne tehnice, steberske tehnice, decimalne tehnice, tehnice za živino, tehnice na drog itd., itd.

po zopet izdatno znižanih cenah
vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih (tudi na obroke).

Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno in franko; dopisuje se v slovenskem jeziku. — Prekupci in agenti zaželjeni.

Ivan Schindler, Dunaj III.,
Erdbergstrasse 12. 192 10-1

Ako hočemo rodovitnost naše zemlje povečati, potreben je dovod dušika.

Sušen in zmlat, toraj za trošenje pripravljen
žveplenokisli amonijak
Znak „Solnce“

je izborna dušičasto gnojilo.

Vsak kmetovalec bi moral za svoja polja, vinarstvo, travnike in sadonosnike porabljeni žveplenokisli amonijak, katerega prodaja na debelo in drobno

trgovina z železnino in umetnimi gnojili
„Merkur“, P. Majdič, Celje.

Pojasnila in cenike z obratno pošto in zastonj.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

Podružnico v Spljetu.

Stritarjeve ulice šte. 2.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.

Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Ivan Rebek ☼ Celje

Priporoča se za napravo vsakovrstnih del, kakor železne ograje, okove in različna konstrukcijska dela. Imam tudi v zalogi najraznovrstnejša štedilna ognjišča. Ognjišča po poslani meri se hitro in točno izvršujejo, za ista prevzamem tudi zidarska dela ter odgovornost glede dobre izvršbe. Izdelujem tudi vsakovrstne tehtnice. Nadalje napeljujem vodovode, bodisi iz studencev, vodnjakov ali hidravličnimi vidri. — **Vse po tovarniških cenah.**

1 24-7

V prid družbe sv. Cirila in Metoda!

Prva češka splošna deln. družba za zavarovanje na življenje v Pragi.

Generalno zastopstvo za vse slovenske dežele v Trstu, ul. Donizetti 5.

EDINA slovanska delniška družba za zavarovanje na življenje, EDINA, katera kolekuje zavarovalne listine z narodnim kolekom, EDINA, katera kolekuje svoje dopise z narodnim kolekom, Zavaruje najceneje, najugodnejše na vse načine! **SVOJI K SVOJIM!**

Pojasnila dajajo vedno brezplačno okrajna zastopstva v vseh večjih slovenskih krajih.

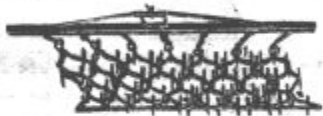
Najboljše

travniške brane

raznovrstne pluge, tudi takozvane „kultivatorje“, kakor

pluge za globoko oranje ali rigolanje, motike, krampe, lopate, drevesne žage, trsne škarje, leščerbe za vničevanje gosenic in ličink, vsakovrstno poljedelsko orodje in stroje, nadalje **trnjevo žico** in **žične mreže** za

plotove, **traverze**, **cement** in vse stavbinske potrebščine, sesalke in **vodovodne cevi**, strešne lepenke, nepremočljive vozne plahte in zajamčena umetna gnojila vseh vrst, priporoča po najnižji ceni

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Zaloga izvrstnih živalnih strojev, gramofonov, kakor tudi slovenskih plošč.

Velika slovenska trgovina!

Največja zaloga modnega, volnenega, suknenega in svilnega blaga. Perilno blago, batist, cefir, kreton v velikanski izbiri po strogo solidnih cenah.

Karol Vanič, Narodni dom, Celje.

12 52-14

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uraduje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po **pet od sto (5%)**

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in kristalnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betonskih rodbinskih grobišč (rakov).

Tiskovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude: laganje napisov v iste.

Svoji k svojim!

TRGOVINA s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem priporoča: kancelijski, konceptni, pisarni, dokumentni, ovitni, barvani itd. papir. Prodaja c. kr. šol. knjig in igralnih kart. Lastna zaloga šol. zvezkov in risank. Svinčniki, peresa, peresniki, vsake vrste črnilo in barve, radirke, tablice itd. Največja zaloga vseh tiskovin za krajne šolske svete, občinske urade, hranilnice in posojilnice, okraj. zastope, župnijske urade, odvetnike, notarje, privatnike itd. Trgovske knjige v vseh velikostih, z eno ali dvema kolonama črtane, vezane v papir, platno, gradl ali pa v polusnje. Dopisnice umetne, pokrajinske in druge. Zavijki za urade v različnih velikostih. Molitvenike itd. Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. Cene nizke.

Zvezna tiskarna v Celju

Schillerjeva cesta št. 3. Ček. račun št. 75.222.

TISKOVINE v moderni obliki so danes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno valed pomanjkanja časa neprečitate v koš. Sleherni ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemniku usill nehoti prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. **Zvezna tiskarna v Celju**, založena z modernimi črkami in okraški, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in slagalnimi pristrojji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenj. stranke.

Svoji k svojim

UDOBNO urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraški se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanju vseh v svojo stroko spadajočih del od najpriprostejše do najfinije izpeljave. Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. Trgovske knjige v zelo trpežni vezavi. Hranilne in zadrzne knjižice s črnim, zlatim in barvastim tiskom v moderni izpeljavi. Zapisniki vsakovrstne oblike. Galanterijska dela. Natjs na trakove. Casopisne mape za kavarne, gostilne in društva. Aktul fascikli za odvetnike in urade. Za trgovce, tovarne in obrtnike se najhitreje izvršujejo vzorčne knjige. Strogo solidno delo. Primerne cene.

43 150-35

Restavracija

NARODNI DOM

v Mariboru

se priporoča slavnemu občinstvu za blagohoten obisk. Izborna postrežba. Izvrstna vina, kakor: ljutomerska, šaleška; dr. Turnerjev muškatelec, moster, viarja; bizelčan, konjčan. Pivo iz budjeviške pivovarne. Izborna kuhinja. Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljon. — Sobe za tujce.

R. Diehl

žganjarna, Celje
 priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesionirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vseh v stavbno stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-14

Kupujte narodni kolek!

Razširjajte „Nar. Dnevnik“

25 2-22

Južnoštajerska hranilnica v Celju
 v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Savnica, Šmarje, Gornji grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitve slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v

56 52-11

POSOJILNICA V CELJU

Telefon št. 22.

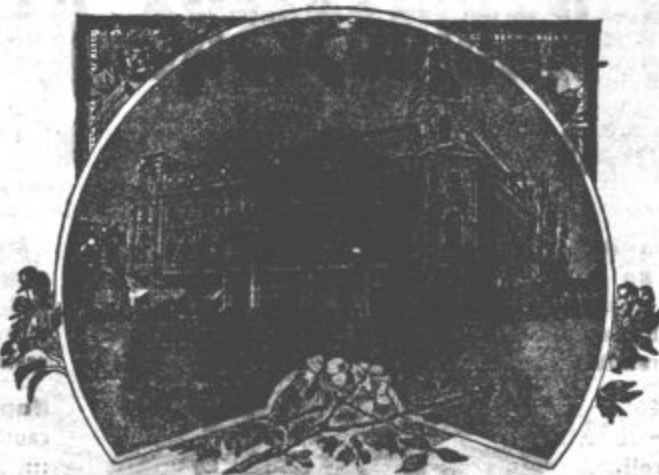
v lastni hiši „Narodni dom“.

Telefon št. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad **88.000 kron** vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

Poštna hranilnica ček. št. 9579

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruga ter jih obrestuje po 4 1/2%. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

47 52-11